

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Jonstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm||
Qvadrupedvm

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCCLV.

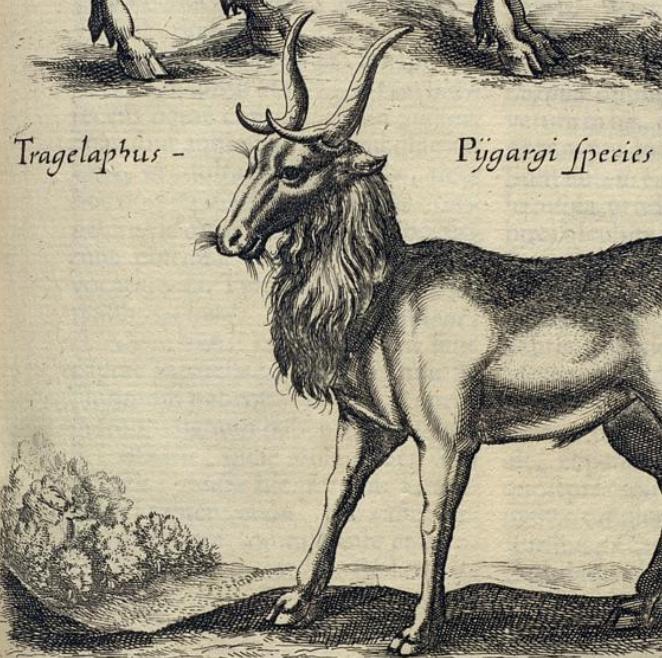
VD18 90528808

Illustration: Tab. XXXIV. Pygargus. Weiss Zars; Tragelaphus - Pygargi species; Hippelaphus Fæmina.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10966

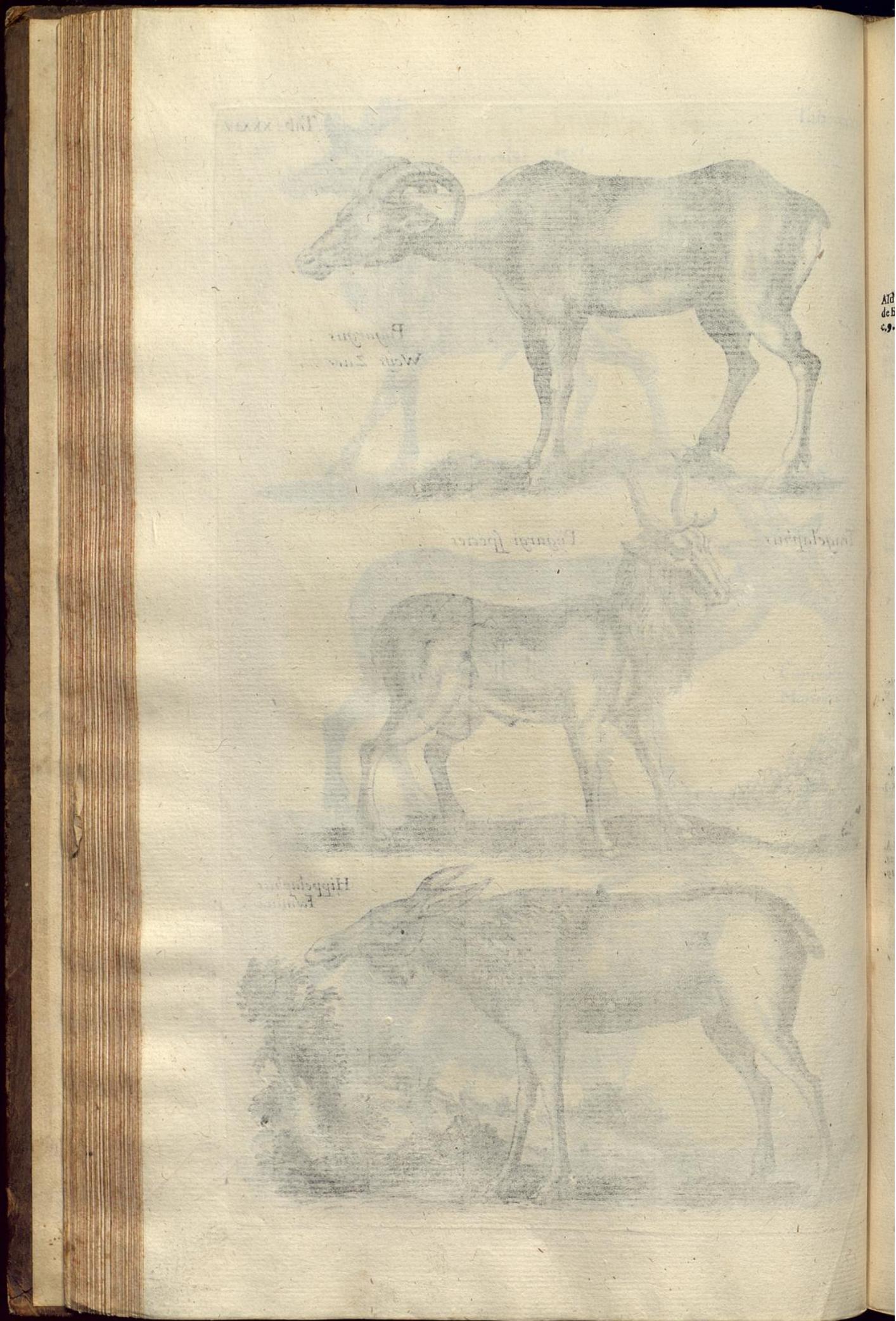
Pygargus
Weiss Zars .

Tragelaphus -
Pygargi species .

Hippelaphus
Fæmina .

longe maiores, Aristoteles auctor est. Visi et monstroosi agni, quorum etiam hic Icones damus. Unus erat capite suillo; alter duobus capitibus et quinque pedibus. Ter-

tius pedibus equinis et capite simiae. Quartus triceps. Quintus, dorso duplice coniuncto, pedibus octo.

ARTICULUS IV.

De Capra et Hirco domesticis.

Aldrov.
de Bisulcis
c. 9.

In historia hac, de Capra primo, mox Hirci, tandem Haedi nomine in principio agendum est. Capras a carpensis virgultis dictas esse scribit Varro, Cicero et Nonnius. Festus tanquam crepas vult dici, quod cruribus crepent. Martinius a καπρώνοι, quod sit animal πονηλόφαγον dedit. Pro aetate et sexu variant nomina. Graecis dicitur αἴγες, ab αἴστου ruere, et cum impetu ferri. Dicuntur vero αἴγες tam ἐρίφοι recens natae caprae, quam χιμάραι, quae sunt anniculae, vel mediae aetatis, et adultae, quae τράγοι, licet hoc nomen maribus duntaxat competere videatur. Synonima occurserunt plurima. Modernis Graecis vocatur γέρα, Tyrrhenis καπρα, Cretenibus καρανα. Hesychius μύριλλας, et αἰσηρας vertit capras; κεράδες sunt caprae foemellae, quae cornua ut plurimum habent. Κηλάδες, caprae in fronte signum habentes instar calli. Μυαδες, quae mulgentur: υψηλας agrestis: χιμάρα hieme nata. Grammatici tamen χιμάροι, pro omni caprario genere, omni aetate et utroque sexu interpretantur. Sed et μυριπα et μυαδες caprae sunt. *Hircus*, qui Sabinis fircus, vel ab hirsuto, quod ab Ebraeo הירן adurere, quod animal sit libidinosum, dicitur. Graecis est τράγος, vel a τράχειν et τραχεῖ edere, quod vorax sit: vel παρα τὸ τράχη δέρμα ἔχειν, a pellis asperitate: vel ἀπὸ τοῦ τράχειν, currendo. *Capri* nomen obtinuit, qui castratus est: Aegyptiis Mendes. *Haedus* est id, quod ex capra et hirco nascitur. Ab Ebraico potius 'א quam quasi foetus dicitur. Martialis foetum quae-rulae rudem capellae appellat. Hesychio et Ethymologo dicitur ἐρίφος, Varino ad tres vel quatuor menses, postea χιμάροv dici, donec pariat et mulgeatur. Rhodiis audit καραννος, a-

lias etiam κεκρύφαλος, aut πρήδεμνος. Διαναλαματαρχες in quadam lege dicuntur, quod frugum calamos depascerent. Bisulcas esse capras, et cornigeras, haud uno loco Aristotelii proditum. Colorem mutant, et interdum varie generantur. *Pilus* differt sexu. Crassus est hircis, mollis et tenuior capris. Et quia hoc genus apprime hirsutum est, ideo Festus, denorum pilorum homines hircipilos vocavit. *Cornua* omnibus esse negat Plinius; verum in his, quibus sunt, indicia animalium per incrementa esse affirmat. Sunt autem ea longa et acuta. In De-lo insula, prodente Varino, visum est hirci bicubitale cum dodrante, ponderis librarum viginti sex. *Oculos*, quos in angulorum angustias contrudit, habet aliquando dissimiles. In nebris splendere lucemque iaculari Plinius prodidit. *Naso* sunt simae. *Dentes* caprae superiores non sunt praeter primores geminos, ut idem ait, et pauciores alii, quam hircis, quod prodidit Aristoteles. Dependet mento omnium *villus*, qui aruncus, spirillus, Graecis ηρεγγος, secundum quosdam κρύκος, dicitur. Noneolas vocari tradit Festus papillas, quae ex faucibus caprarum dependent, Varro mammillas nuncupat, lacinias Plinius, verrucas alii. Binas in feminis mammas habent, pedes macilentes. Per aures et nares spirare, praeter Alcmaeonem vel potius Archealum, Aegypti sapientes quoque credidere. Philes signum addit, quod naso obstructo nihil offendatur. Oppianus id de silvestribus credidisse videtur, dum eis meatum quendam a medio inter cornua loco ad pulmones pervenire, cui cera infusa suffocentur, scribit. Bartholomeus quoque Eustathius, huic sententiae accedere videtur, dum se aliquid simile in homine inventisse

voluptu